

Lasy mierzei

nadmorskie bory bażynowe

Fot. 7. Wrzosiec bagienny.

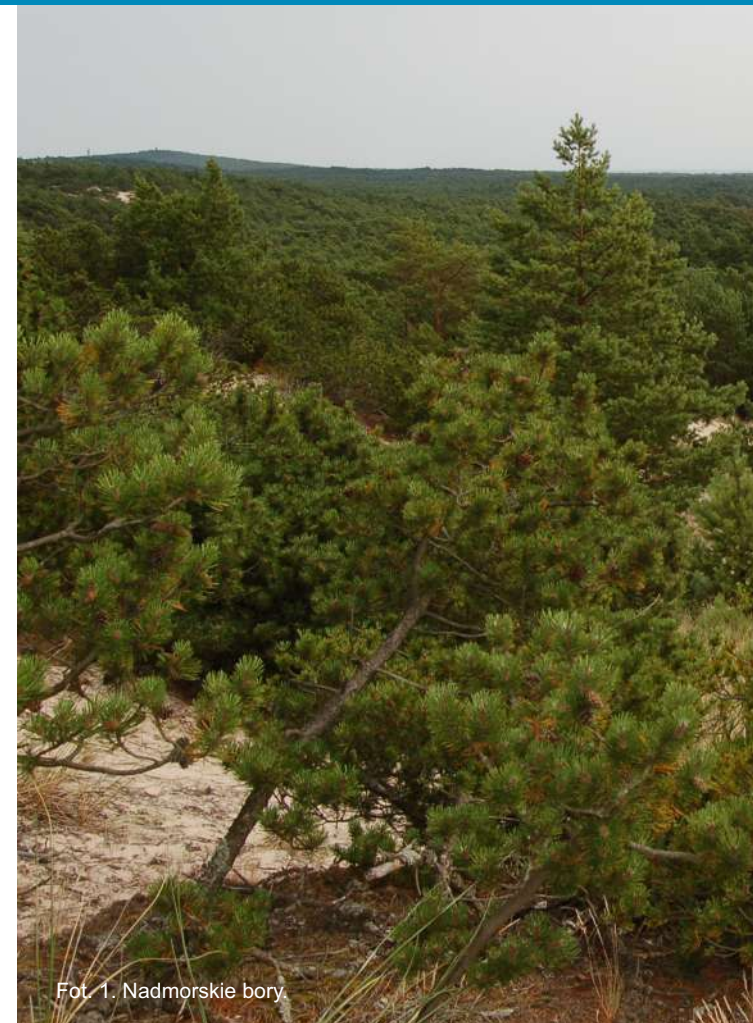

Fot. 8. Chrobotki

Fot. 9. Bagno zwyczajne

ul. Boh. Warszawy 1 A | 76-214 Smołdzino
tel. (59) 811 72 04 | fax. (59) 811 75 09
www.slowinski.pn.pl
e-mail: sekretariat@slowinski.pn.pl

Kraina wody, wiatru i piasku naszą pasją

Kraina wody, wiatru i piasku naszą pasją

Fot. 2. „Tańczący las” na Wydmie Czolpińskiej

Fot. 3. Kosodrzewina na wydmach

Fot. 5. Sosna z kilkoma pniami

Współcześnie na Mierzei Łebskiej w Słowińskim Parku Narodowym na przeważającej powierzchni rosną bory sosnowe. Mają one specyficzny wygląd. Często drzewa są niskie, poskręcane, ugałęzione od samego dołu. Niejednokrotnie mają dwa, trzy a nawet więcej pni. Wygląd tych drzew bezpośrednio związany jest z wpływem środowiska w jakim rosną. Ubogie i suche piaszczyste podłoże, a także częste i silne wiatry ukształtowały pnie powyginane i poskręcane. Często opisując wygląd tego lasu używamy nazwy „tańczący” las. Wydawałoby się, że przymiotnik ten w żadnym wypadku nie pasuje do lasu, który przecież stoi w miejscu. A jednak oglądając te powykręcane drzewa trudniej znaleźć lepsze określenie.

Podziwiając lasy na mierzei powinniśmy zdawać sobie sprawę, że w większości są one dziełem człowieka. Zostały posadzone ludzką ręką pod koniec XIX i na początku XX wieku. Wędrujące wydmy zasypywały ocalałe naturalne lasy, łąki, pastwiska, a także osady ludzkie. Wydma Czolpińska w przeszłości zasypała wioskę Stara Chusta, a wydma Łączka wioskę Łączka. Chcąc powstrzymać wędrowną wydmę ludzie zaczęli wydmy stabilizować. Uczynili to skutecznie sadząc na wydmach las. Jednak do tego celu często używali gatunków drzew, które w stanie naturalnym nie rosną na tym terenie. Sprowadzili sadzonki kosodrzewiny, sosny czarnej i sosny zwyczajnej, a takiej, która rosła na południu Niemiec. W chwili obecnej są to drzewostany dojrzałe, które skutecznie ustabilizowały wydmy. Nasiona tych gatunków są pozbawione zarodków i dlatego w tworzonych przez nie lasach nie ma młodego pokolenia drzew.

W miejscach mniej dostępnych, gdzie ludzka ręka nie posadziła lasu, natura wkraczała sama. Drzewa, które się tu wysiały nie rosną tak gęsto jak w sztucznie posadzonej lesie. Dlatego są one niższe (nie było konkurencji do światła), ugałęzione od dołu i niekiedy mają kilka pni. Dzięki temu są dużo bardziej odporne na silne podmuchy wiatru - opierają się silnym wiatrom sztormowym i nie dają się złamać czy wyrwać z korzeniami.

Sosna rosnąca na mierzei ma jeszcze jedną wyjątkową cechę. Drewno jej jest niezmiernie twarde, porównywalne z drewnem dębowym. Ubogie podłoże powoduje, że roczne przyrosty drzew są tutaj bardzo niewielkie. Dlatego 100letnia sosna potrafi mieć średnicę kilkunastu cm i jest tak twarda, że dzięcioły mają problemy z wykuciem w nich dziupli.

Charakterystyczne dla terenów SPN nadmorskie bory bażynowe, są zespołami roślinnymi w których panuje sosna zwyczajna. Występuje ona na kwaśnym i bardzo ubogim w biogeny podłożu wydmowym. W zależności od wysokości poziomu wód gruntowych wykształciły się trzy jego odmiany ekologiczne.

Na średnio wilgotnym – tzw. "świeżym" podłożu występuje podzespół typowy. W jego runie rosną bujnie takie krzewinki jak: bażyna czarna, wrzos zwyczajny, borówka brusznica, a z roślin zielnych turzycza piaszkowa i śmiełek pogięty.

W zagłębieniach terenu gdzie woda gruntowa ma bardzo wysoki poziom występuje podzespół wrzoścowy. Dominujące w nim gatunki runa leśnego to: wrzosiec bagienny, borówka bagienna, bagno zwyczajne oraz turzycza pospolita. Tu również występują liczne mchy - torfowce.

Najbardziej suchym podzespołem boru bażynowego jest podzespół chrobotkowy. Ponieważ woda gruntowa jest niedostępna dla roślin, korzystają one wyłącznie z wód opadowych. Dlatego niemal całą powierzchnię dna lasu pokrywają porosty i mchy. Sporadycznie można spotkać wrzos i bażynę.

Fot. 4. Bażyna czarna

Fot. 6. Sosna rosnąca pojedynczo - ugałęziona od dołu